

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „СТОЯН МИХАЙЛОВСКИ“-ГР.ВАРНА

УТВЪРЖДАВАМ:
ПАВЛИНА МАНДЖИЕВА
ДИРЕКТОР

Годишна училищна програма за превенция на ранното напускане на училище

Приета с решение на Педагогическия съвет - протокол № РД-04-01/19. 09.2019 г.

и утвърден със заповед № РД-08-12 от 20.09.2019г.

I. Нормативна уредба

- Национална програма за развитие на Република България: България 2020
- Национална стратегия за детето 2008 – 2018 г. ационална стратегия за младежта 2010 – 2020 г.;
- Национална стратегия за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система 2013 – 2020 г.
- Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.
- Национална стратегия за развитие на педагогическите кадри 2014-2020 г.
- Рамкова програма за интегриране на ромите в българското общество 2010 – 2020 г.
- Национална стратегия за интеграция на ромите в Република България 2012–2020 г.
- Стратегия за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства на МОН 2015-2020 г.
- Закон за закрила на детето
- Закон за младежта
- Закон за защита от дискриминация
- Конвенция за борба срещу дискриминацията в областта на образованието
- Закон за предучилищното и училищното образование
- Наредба за приобщаващото образование ?
- Стратегия на училището 2016-2020 г.

II. Увод

Настоящата програма се създава, за да начертае целите и задачите на работата с децата и учениците от ОУ “Стоян Михайловски“

град Варна и да регламентира взаимоотношенията със заинтересуваните страни във връзка с превенцията на преждевременно напускане на училище. Програмата е изготвена в съответствие с действащите стратегически и оперативни национални документи, в изпълнение на държавната политика за предотвратяване на ранното напускане на училище.

Изработването на програмата **се основава на разбирането**, че училището има ключова роля за справяне с проблема с преждевременното напускане на училище, но не може да работи в изолация, защото има фактори извън него, които влияят върху степента на ангажираност и успеха на учениците. Следователно срещу преждевременното напускане на училище е необходим подход,

насочен както към цялата училищнаобщност- педагогически и непедagogически специалисти, учащи, родители и семейства, така и към външни заинтересовани страни, и към общността като цяло. Преждевременното напускане на училище най-често е резултат от съчетание от **лични, социални, икономически, образователни и семейни фактори**, които са силно преплетени и водят до **кумулятивно неравностойно положение**. Европейски и национални изследванията показват, че социално-икономическият и образователният статус на родителите са сред най-силните определящи фактори за преждевременното напускане на училище. В периода на началното образование не посещаването на училище или напускането му в голяма степен са свързани със семейни и общностни причини. В прогимназиалния етап на образование освен тези фактори въздействат и средата, в която попадат младите хора, липсата на добре подготвени педагози, които да работят с тях, липса на допълнителна квалификация при учителите за справяне с ученици, демотивирани да участват в образователния процес. В много случаи преждевременното напускане на училище е резултат от процес на постепенна не ангажираност с образованието, свързан със слаби постижения вследствие на недоброто владение на официалния език или ограничените възможности на учениците да се справят с учебния материал. Последното важи не само за ромската и турската общности, но и за децата в семейства с по-нисък социален статус и по-ниска степен на образование.

Условията, които училището трябва да създаде, за да осъществи успешна превенция на преждевременното напускане на училище са **организиранни в няколко тематични области**, които са строго взаимно обвързани помежду си: училищно управление; подкрепа за учащите; преподаватели; родители и семейства; участие на заинтересованите страни.

На ниво училище училищните практики и практиките в класната стая, както и нагласите на учителите и стилът на преподаване оказват влияние върху мотивацията и ангажираността на децата и младежите към образованието като ценност.

III. Цели:

1. Ефективно управление за изграждане на позитивна училищна среда и развитие на позитивната училищна култура, насочени към минимизиране на риска от социално изключване и ранно напускане на училище.
2. Осигуряване на условия за продължаващо професионално развитие на педагогическите специалисти с насоченост към информираността относно процесите на преждевременното напускане на училище и към придобиване на компетентности и умения за борба с неравнопоставеността в образованието и загубата на интерес от учениците.
3. Повишаване квалификацията на учителите, както по учебните предмети, които преподават, така и по гражданско образование, социални умения, методика, ИКТ, чужди езици и др.
4. Осигуряване на условия всяко дете и всеки ученик да имат равни възможности за достъп, участие и извличане на ползи от висококачествено и приобщаващо образование.
5. Поддържане, модернизирание и обогатяване на материалната образователна среда, която да създава подкрепящи, стимулиращи и благоприятстващи условия всички учащи да развият пълния си потенциал.

6. Споделяне на отговорността за успешното образование с родителите – поддържане на взаимоотношения на взаимно доверие, сътрудничество и партньорство. Институционално партньорство и сътрудничество в областта на преждевременното напускане на училище и социалната изолация.

IV. Целеви групи:

1. Ученици, подлежащи на задължително училищно обучение от I до VII клас.
2. Родители на ученици, подлежащи на задължително училищно обучение и обществеността в квартал „Владислав Варненчик“.
3. Учители, преподаващи в училището.
4. Образователни и други обществени и държавни институции.

V. Дейности по програмата:

Цел	Дейност	Отговорници	Срок	Индикатор за постигане
1. Ефективно управление за изграждане на позитивна училищна среда и развитие на позитивната училищна култура, насочени към минимизиране на риска от социално изключване и ранно напускане на училище.	1. Привеждане на училищните нормативни документи в съответствие с политиките за: подкрепа на личностното развитие на децата и учениците; изграждане на позитивен организационен климат; утвърждаване на позитивна дисциплина и развитие на училищната общност.	директор; ЗДУД; ЗДАСД;	септември 2019 г.	създадени и актуализирани училищни документи
	2. Изработване на УУП за всеки клас и паралелка, съобразени с интересите на учениците.	директор; ЗДУД;	септември 2019 г.	изработен УУП
	3. Ранно идентифициране на случаите, при които съществува риск от социално изключване или отпадане от училище.	класни ръководители; УП; ЗДУД	октомври учебна 2019 - 2020	своевременно идентифицирани случаи
	4. Оказване на социална и психологическа подкрепа на ученици и родители за предотвратяване на повтарящи се симптоми на не ангажираност към образователния процес и социална апатия.	ЗДУД; УП; класни ръководители;	ноември на учебна 2019	успешно оказана подкрепа
	5. Изработване и ежегодно актуализиране на регистър на застрашените от отпадане ученици.	ЗДУД УП; класни ръководители;	Ноември 2019	създаден и поддържан регистър

	6. Изграждане на мотивация за посещение на училище и участие в живота на училищната общност чрез различни управленски и педагогически подходи за създаване на положителни нагласи към учебния процес.	класни ръководители; учители; ЗДУД; директор;	Декември 2019 2020	намален брой извинени и допуснати по неуважителни причини отсъствия
	7. Създаване на условия, организация и координиране на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.	директор; ЗДУД УП; класни ръководители; учители;	Ноември – декември на учебна 2019 2020	изработени документи – заповеди, планове за подкрепа; брой успешно подкрепени деца и ученици;
2. Осигуряване на условия за продължаващо професионално развитие на педагогическите специалисти с насоченост към информираността относно процесите на преждевременното напускане на училище и към придобиване на компетентности и умения за борба с неравнопоставеността в образованието и загубата на интерес от учениците.	1. Включване в годишния план за квалификация на подходящи форми и теми, свързани с процесите на преждевременното напускане на училище, загубата на интерес от учениците и приобщаващо образование.	ЗДУД; Директор;	Ноември 2019 г. Април 2020	брой планирани квалификации
	2. Осъществяване на училищна и извънучилищна квалификация на учителите по теми, свързани с процесите на преждевременното напускане на училище, загубата на интерес от учениците към образованието и приобщаващо образование.	учители; ЗДУД; Директор;	декември 2019	брой осъществени квалификации
	3. Участие на учители в различни форуми за обмен на добри практики, свързани с превенцията на ранното напускане на училище.	учители;; ЗДУД; Директор;	учебна 2019 2020	брой осъществени участия

3. Повишаване квалификацията на учителите, както по учебните предмети, които преподават, така и по гражданско образование, социални умения, методика, ИКТ, чужди езици и др.	1. Обеспечаване процеса на образование, възпитание и социализация с квалифицирани педагогически специалисти.	Директор; ЗДУД;	учебна 2019 2020	изготвен списъкобразец 1
	2. Изработване на годишен план за квалификационната дейност, включващ разнообразни форми и теми за ефективна вътрешноучилищна и извънучилищна квалификация.	ЗДУД; Директор	Септември 2019	изработен план
	3. Вътрешноучилищна, извънучилищна и продължаваща квалификация на учителите.	ЗДУД; Директор;	Ноември 2019 2020	брой учители с повишена квалификация

4. Осигуряване на условия всяко дете и всеки ученик да имат равни възможности за достъп, участие и извличане на ползи от висококачествено и приобщаващо образование.	1. Предоставяне на висококачествено образование, осигуряващо на учениците пълноценни знания, умения и компетентности.	учители; ЗДУД; Директор;	учебна 2019 2020	високи резултати – срочна, годишна оценка; НВО; олимпиади, състезания, конкурси;
	2. Проучване интересите на учениците за насочване към подходящи дейности по интереси в училището за осъществяване на допълнителна подготовка – ЗИП, СИП, избираеми и факултативни часове.	класни ръководители;ЗДУД; Директор;	Септември 2019г.	изработен УУП
	3. Развитие и подкрепа на творческите заложби и способности на учениците чрез включване в различни дейности по интереси.	Класни ръководители; учители; ЗДУД; Директор;	Октомври 2019г.	осъществени творчески дейности
	4. Предоставяне на възможности за включване на ученици в дейности по различни проекти, в зависимост от техните потребности и интереси.	ЗДУД; Директор;	Октомври 2019 2020	осъществени дейности по проекти
	5. Кандидатстване чрез разработване на проекти по различни Общински или Национални програми, насочени към финансиране на превантивни по отношение на отпадането дейности	Директор; ЗДУД;	учебна 2019 2020	разработени и осъществени проекти
	6. Осигуряване на условия за целодневна организация на учебния ден за учениците от I до VII клас.	Директор;ЗДУД; ЗДАСД; учители;	учебна 2019 2020	брой групи и брой ученици

	7. Осигуряване на допълнително обучение по български език за ученици, които се обучават в училището и на които е признат клас или етап на образование в чужда държава.	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители;	учебна 2019 2020	осъществено допълнително обучение
	8. Осигуряване на консултации по учебни предмети и на допълнителни консултации по учебни предмети, които се провеждат извън редовните учебни часове.	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители;	учебна 2019 2020и при необходимост	осъществени консултации
	9. Дейности за кариерно ориентиране на учениците в IV и VII клас за самостоятелен и осъзнат избор за продължаване на образованието.	Директор; ЗДУД; класни ръководители;	учебна 2019 2020– ЧК и по график	осъществени дейности

	10. Осигуряване на достъп до медицинско обслужване и до програми по здравно образование.	Директор; ЗДУД; класни ръководители; медицинско лице;	Ноември 2019 януари 2020– ЧК и по график	осигурено медицинско обслужване; осъществена програма по здравно образование;
	11. Използване на училищната система за поощряване на децата и учениците с морални и материални награди за високи постижения в образователната дейност, в заниманията по интереси и за приноса им в развитието на училищната общност.	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители;	Април 2019 2020 и при необходимост	брой поощрени ученици;
	12. Осигуряване на безплатни учебници и учебни помагала за учениците от I до VII клас.	Директор; ЗДУД; ЗДАСД; класни ръководители; учители; домакин;	Септември 2019 2020 и при необходимост	пълна осигуреност с учебници
	13. Осигуряване на безплатна закуска, учениците от I до IV клас.	Директор; ЗДУД; ЗДАСД; класни ръководители; учители; домакин;	Септември - Май учебна 2019 2020	пълна осигуреност

<p>5. Поддържане, модернизиране и обогатяване на материалната образователна среда, която да създава подкрепящи, стимулиращи и благоприятстващи условия всички учаци да развият пълния си потенциал.</p>	<p>1. Поддържане и развитие на материалната среда, съобразно нуждите на учениците и възможностите на училището – своевременно планирани в различни планове за ремонтни дейности, доизграждане и обогатяване на базата, изготвяне на КСС и други.</p>	Директор; ЗДАСД;	Октомври 2019 2020 и при необходимост	осъществени дейности
	<p>2. Планирано привеждане на материалната база в съответствие с нуждите на деца и ученици със СОП.</p>	Директор; ЗДАСД;	Септември учебна 2019 2020 и при необходимост	осъществени дейности
	<p>3. Поддържане на високо ниво на технологичната и информационна обезпеченост на компютърния кабинет и осигуряване на постоянен достъп до интернет.</p>	Директор; ЗДАСД;	учебна 2019 2020	информационна обезпеченост и достъп до интернет
<p>6. Споделяне на отговорността за успешното образование с родителите –</p>	<p>1. Подкрепа на родителската грижа чрез информация, консултации и насоки.</p>	ЗДУД; УП; класни ръководители; медицинско лице;	Декември, Януари, март, май, учебна 2019 2020	успешна подкрепа
<p>поддържане на взаимоотношения на взаимно доверие, сътрудничество и партньорство.</p>	<p>2. Насочване на родителите към институции и центрове, които могат да окажат продължаваща помощ и подкрепа.</p>	ЗДУД; УП; класни ръководители; медицинско лице;	учебна 2019 2020	успешна продължаваща подкрепа
	<p>3. Отворени врати за посещение на родители, кръгли маси и други форуми за обсъждане на проблеми, свързани със социалната активност и ангажираността към образователния процес на учениците.</p>	Директор; ЗДУД; класни ръководители; учители; обществен съвет;	Декември, февруари учебна 2019 2020 и при необходимост	успешни форуми и решени проблеми
	<p>4. Провеждане на информационни кампании, изготвяне и разпространение на информационни материали и брошури, предназначени за родители: прием на деца и ученици; изпити и кандидатстване след VII клас и други.</p>	ЗДУД; класни ръководители	Април, Май учебна 2019 2020 по график	осъществени кампании; изготвени и разпространени материали;
	<p>5. Активно включване на родителите в дейности от годишния план на училището.</p>	Директор; ЗДУД; класни ръководители	Декември, април учебна 2019 2020	осъществени успешни дейности

	<p>6. Съвместни дейности с обществения съвет при идентифициране и решаване на социални, образователни, поведенчески и други проблеми, които поставят децата в риск да отпаднат от училище</p>	<p>Директор; ЗДУД; класни ръководители</p>	<p>Януари, май учебна 2019 2020и при необходимост</p>	<p>осъществени успешни дейности</p>
<p>7. Институционално партньорство и сътрудничество в областта на преждевременното напускане на училище и социалната изолация.</p>	<p>1. Ефективно включване на ресурсите на местната общност при реализиране на дейностите за превенция на отпадането от училище:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ежесечно изпращане на уведомителни писма до дирекция “Социално подпомагане” за учениците, допуснали повече от 5 допуснати по неуважителни причини отсъствия; • предприемане на процедура за издаване на наказателни постановления от кмета на общината за родители, настойници и попечители, които не осигуряват присъствието на децата си в училище. • съвместни дейности с IV РПУ –II втори микрорайон 	<p>директор; ЗДУД УП; класни ръководители</p>	<p>учебна 2019 2020 – при необходимост</p>	<p>осъществени успешни дейности</p>

VI. Приложения:

1. Приложение.1 – Мерки за намаляване броя на отсъствията по неуважителни причини и задържане на учениците в училище.